

FITXA DE L'ASSIGNATURA (2008-2009)

Identificació

Nom de l'assignatura: Traducció Directa de l'Italià C3 (al Català)		Codi: 22510	
Tipus: <i>Troncal X Obligatòria Optativa</i>			
Grau de Traducció i Interpretació		ECTS: 6	hores/alumne: 150
Llicenciatura en Traducció i Interpretació Crèdits: 8			
Curs: 3r Quadrimestre: 1r			
Àrea: Traducció i interpretació			
Llengua en què s'imparteix: Italià			
Horari de classe: dimarts 12.30-14.00, dijous 12.30-14.00			
Professor	Despatx	Horari de tutories	Correu E
Miquel Edo Julià	K/1006	Dimecres 8:30-10:30	Miquel.Edo@uab.cat

II. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA

- Adquirir tècniques per a resoldre els problemes d'estil, de registre i de nivell de llengua que plantegen originals de complexitat alta.
- Adquirir tècniques per a traduir desviacions de la llengua estàndard i contemporània.
- Aprendre tècniques de correcció d'estil i ortotipogràfica.
- Adquirir tècniques de revisió i de perfeccionament del text traduït en la seva redacció global i definitiva.
- Millorar la capacitat d'ajustar el grau de naturalització.
- Millorar els coneixements relatius a la retòrica contrastiva italià-català.
- Millorar l'eficàcia i la celeritat en l'explotació dels recursos bibliogràfics i *on line*.
- Adquirir coneixements relatius a l'entorn de la traducció: professions col·laterals, condicions laborals, relacions amb els clients, entre d'altres.

III. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES A DESENVOLUPAR

Competència	Indicador específic de la competència
Competències de comunicació escrita (expressió i comprensió) de la llengua materna i de la segona llengua estrangera	<ul style="list-style-type: none">- Domini de la segona llengua estrangera.- Domini de la llengua materna.- Entendre la intenció comunicativa.- Redactar correctament.
Competències de domini de les estratègies de traducció	<ul style="list-style-type: none">- Diferenciar gèneres textuais.- Aplicar coneixements a la pràctica.- Resolució de problemes.- Raonar críticament.- Coneixement de la cultura estrangera.

Competències de domini d'eines informàtiques	- Utilització ràpida i eficaç dels cercadors d'Internet. - Coneixement de llocs web especialment útils per a la traducció.
Competències de creativitat	- Utilitzar la intuïció per a trobar solucions imaginatives als problemes de la traducció.
Competències de capacitat per a treballar en un context intercultural	- Reconeixement de la diversitat cultural.
Competències de capacitat de traduir i treballar de manera ètica i estètica	- Desenvolupament de la sensibilitat estètica de llengua escrita.
Competències de capacitat d'aprenentatge autònom i continu	- Cercar i obtenir informació i documentació de suport a la traducció. - Gestionar la informació. - Prendre decisions.
Competència instrumental	- Capacitat d'utilitzar els recursos documentals, tecnològics i humans per a resoldre problemes i completar coneixements.

IV. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE

1. Traducció al català d'un text escrit en italià d'una extensió variable entre les dues i les deu pàgines. Activitat no presencial tutoritzada, individual, escrita, objecte d'avaluació contínua a totes dues convocatòries mitjançant correcció per escrit de cada traducció individual. Data de presentació: un text cada setmana o cada quinze dies, fins a un total de nou; el text, pertanyent al dossier facilitat al començament del curs, serà indicat pel docent amb una setmana d'antelació; la traducció es lliurarà el dijous, a classe, en còpia impresa, quan comenci o acabi l'hora lectiva. En la segona convocatòria, l'estudiant, si vol millorar la nota corresponent a l'avaluació contínua obtinguda en la primera convocatòria, pot fer fins a quatre traduccions noves, de textos també nous indicats pel professor: aquestes traduccions les lliurarà abans del 5 de juny. En total, 36 hores de treball per a l'alumne.

2. Comentari a classe de l'activitat anterior: anàlisi del text (en determinats casos precedirà l'activitat 1), localització dels problemes de traducció (en determinats casos precedirà l'activitat 1), comparació entre les solucions proposades pels diversos estudiants, determinació d'una escala valorativa de les solucions, presentació d'altres alternatives, elaboració d'un text definitiu. Activitat presencial, en grup, oral i escrita, objecte d'avaluació contínua a la primera convocatòria. 27 hores.

3. Elaboració, sobre la base de les activitats anteriors, d'una casuística relativa a retòrica contrastiva italià-català. Activitat no presencial tutoritzada, individual, escrita, objecte d'avaluació contínua a la primera convocatòria. Data de presentació: el llistat ha d'estar actualitzat al llarg de tot el quadrimestre; el professor el requerirà almenys en tres ocasions, amb avís previ; no se'n farà una correcció per escrit personalitzada tret que l'alumne la sol·liciti. 8 hores.

4. Comentari a classe de l'activitat anterior: suma de les casuístiques aportades pels estudiants; amplificació i aclariments. Activitat presencial, en grup, oral i escrita, objecte d'avaluació contínua a la primera convocatòria. 6 hores.

5. Elaboració de propostes de traducció per al lèxic especialitzat subratllat en dos textos facilitats pel docent. Activitat no presencial tutoritzada, individual, escrita, objecte d'avaluació contínua a la primera convocatòria. Data de presentació: es portarà directament a classe el dia convingut; no se'n farà una correcció per escrit personalitzada tret que l'alumne la sol·liciti. 9 hores.

6. Comentari a classe de l'activitat anterior: possibilitats i criteris de traducció del lèxic objecte de l'exercici. Activitat presencial, en grup, oral i escrita, objecte d'avaluació contínua a la primera convocatòria. 5 hores.

7. Exercici sobre els verbs de dicció: el professor facilitarà un text del qual els haurà esborrats, els alumnes emplenaran els buits i posteriorment es compararan les solucions aportades pels diversos estudiants amb les solucions originals. Elaboració d'un llistat. Activitat presencial, en grup, oral i escrita, objecte d'avaluació contínua a la primera convocatòria. 6 hores.

8. Actualització sobre instruments lexicogràfics i bibliografia d'utilitat general per als continguts de l'assignatura. Activitat presencial, en grup, oral i escrita, objecte d'avaluació contínua a la primera convocatòria: 3 hores, més altres 3 d'activitat autònoma: en total, 6 hores.

9. Exercicis de resolució de problemes concrets relacionats amb llenguatges dialectals, especialitzats i experimentals. Potenciació de la celeritat en la resolució i sobretot en l'ús dels instruments lexicogràfics, dels cercadors d'Internet i d'altre material de consulta. Activitat presencial, en grup, oral i escrita, objecte d'avaluació contínua a la primera convocatòria. 10 hores.

10. Tres exercicis relatius a la correcció de proves: el primer només orientat a aprendre l'ús dels signes convencionals; el segon una correcció pròpiament dita, d'ortografia, de gramàtica i d'estil; el tercer una comparació entre una traducció feta pel professor i el text publicat després de ser objecte de les correccions editorials. Activitat presencial, en grup, oral i escrita, objecte d'avaluació contínua a la primera convocatòria. 11 hores.

11. Primera prova de traducció a classe: traducció, amb l'ajut de diccionaris, d'un text d'un gènere i d'un lèxic emparentats amb algun dels que s'han treballat a les activitats 1 i 2. Un cop corregida, se'n farà una revisió. Activitat presencial, individual, escrita, objecte d'avaluació a la primera convocatòria mitjançant correcció per escrit amb puntuació sobre 10. Data de la prova: 2 de desembre. 1,5 hores de prova, 3 de revisió, 6,5 d'activitat autònoma prèvia. En total, 11 hores.

12. Prova final de traducció, amb dues parts: a) traducció, sense l'ajut de cap material, d'un text molt similar a un dels que s'han treballat a les activitats 1 i 2; b) traducció, amb l'ajut de diccionaris, d'un text no necessàriament emparentat amb els que s'han treballat a classe al llarg del quadrimestre. Un cop corregida, se'n farà una revisió. Data de la prova en la primera convocatòria: 27 i 29 de gener. Data de la prova en la segona convocatòria: 3 de juliol. Activitat presencial, individual, escrita, obligatòria, objecte

d'avaluació a totes dues convocatòries amb puntuació sobre 10. 3 hores de prova, 4 de revisió, 8 d'activitat autònoma prèvia: en total, 15 hores.

V. CONTINGUTS I BIBLIOGRAFIA

Continguts

1. Anàlisi contrastiva italià-català.

1.1. Retòrica contrastiva.

1.2. Ortotipografia contrastiva.

2. Anàlisi i resolució de problemes de traducció.

2.1. Grau de naturalització.

2.2. Administració dels elements iteratius i de la sintaxi del discurs.

2.3. Polisèmia i ambigüitat. Connotació.

2.4. Registres.

2.5. Llenguatges altament especialitzats (musicològic, arqueològic, jurídic, científic, entre d'altres).

2.6. Dialectes.

2.7. Llengua antiga.

2.8. Llenguatges experimentals i metallenguatges.

2.9. Problemes irresolubles.

3. Utilització eficaç dels instruments.

3.1. Utilització eficaç de la bibliografia.

3.2. Utilització eficaç dels cercadors *on line*.

4. Depuració de l'estil en català.

Bibliografia lexicogràfica

1. *Diccionaris monolingües*

- Els principals diccionaris monolingües italians: Zingarelli, Devoto-Oli, Paravia, etc.
- Els principals diccionaris monolingües catalans: Institut d'Estudis Catalans, Enciclopèdia Catalana, Alcover-Moll, etc.
- *Diccionari Visual DUDEN*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1994.

2. *Diccionaris bilingües*

- *Diccionari Català-Itàlia, Diccionari Italià-Català*, 2 voll.. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1992 i 2002.

3. *Diccionaris de sinònims*

- Coppo, Luigi: *Dizionario dei sinonimi, delle analogie e dei contrari*. Milà: Mondadori, 1990.
- *Dizionario Garzanti dei Sinonimi e dei Contrari*. Milà: Garzanti, 1991.
- Pey, S.: *Diccionari de sinònims, idees afins i antònims*. Barcelona: Teide, 1997¹⁷ [1970].
- Pittàno, Giuseppe: *Sinonimi e contrari (Dizionario fraseologico delle parole equivalenti, analoghe e contrarie)*. Bolonya: Zanichelli, 1988.

Bibliografia crítica

Altano, W. Brian: *Translating Dialect Literature: the Paradigm of Carlo Emilio Gadda*. "Babel", XXXIV (1988), 3, pp. 152-156.

Benítez, Esther: *El traductor literario*. "Vasos Comunicantes", 20, pp. 62-73.

Bush, Peter: *The Translator as Reader and Writer*. "Donaire", 8, pp. 13-18.

Calvino, Italo: *Sul tradurre* (1963); *Tradurre è il vero modo di leggere un testo* (1982), in *Saggi. 1945-1985*. Milà: Mondadori, 1995, vol. II, pp. 1776-1786, 1825-1831.

Chevalier, Jean-Claude: *Traduction, littéralité et chaîne de causalités*, in AA.DD.: *Actes du Colloque "Littéralité 2"*, *L'esprit de la lettre*. Bordeus: Presses Universitaires de Bordeaux, 1992, pp. 45-62.

Connor, Ulla: *Contrastive Rhetoric*. Cambridge/Nova York: Cambridge University Press, 1996.

Eco, Umberto: *Riflessioni teorico-pratiche sulla traduzione*, dins S. Nergaard (ed.), *Teorie contemporanee della traduzione*. Milà, Bompiani, 1995.

Etkind, Efim: *La stylistique comparée, base de l'art de traduire*. "Babel", XIII (1989), 1.

Folena, Gianfranco: *Volgarizzare e tradurre*. Torí: Einaudi, 1991.

Grassi, Giulia, i Tartaglione, Roberto: *Lingue italiane*. Florència: Ci.elle.i., 1985.

Julià, Josep: *Varietats i recursos lingüístics a la traducció literària catalana*, dins Pilar Orero (ed.), *Actes del III Congrés Internacional sobre Traducció*. Universitat Autònoma de Barcelona, 1998, pp. 371-384.

Landheer, Ronald: *L'ambigüïté: un déficit traductologique*. "Meta", XXXIV (1989), 1, pp. 33-43.

López del Castillo, Lluís: *Diccionari complementari del català normatiu*. Barcelona: Edicions 62, 1998.

Marco, Josep: *El fil d'Ariadna. Anàlisi estilística i traducció literària*. Vic: Eumo Editorial, 2002.

Mayoral, Roberto: *La traducción de la variación lingüística*. Diputación de Soria, 1999.

Rodríguez Morató, A.: *La problemática profesional de los escritores y traductores. Una visión sociológica*. Universitat de Barcelona, Departament de Sociologia, ACEC, 1997.

Seva, Antoni: *Traduir: traïr? triar*. "L'Espill", V (1980), pp. 9-24.

Soler Janer, Josep Maria: *Gràcia i desgràcia de les traduccions literals*. Barcelona: Claret, 1977.

Llocs web d'interès

1. Italians

Associazione Italiana Traduttori e Interpreti www.aiti.org

Associazione Svizzera Traduttori, Terminologi e Interpreti www.astti.ch

Biblit. Idee e risorse per traduttori letterari www.biblit.it

De Mauro. Il dizionario della lingua italiana www.demauroparavia.it

Scuola Superiore di Lingue Moderne per Interpreti e Traduttori. Università di Bologna (sede di Forlì) www.ssit.unibo.it/SSLMiT/

Scuola Superiore di Lingue Moderne per Interpreti e Traduttori. Università di Trieste www.units.it/strutture/index.php/from/didattica/strutture/1000

Scuola Superiore per Mediatori Linguistici (Vicenza) www.scuolainterpreti.vi.it

Testo a Fronte www.marcosymarcos.com/taf.htm

2. Catalans

Diccionari català-valencià-balear (Alcover-Moll) <http://dcvb.iecat.net>

Diplomatura de Postgrau en Traducció Literària (UAB)

www.fti.uab.es/pg.traduccio.literaria

Institut d'Estudis Catalans <http://pdl.iecat.net/>

Progetto Boscán www.ub.es/boscan

TermCat. Centre de Terminologia www.termcat.es

VI. AVALUACIÓ

1a convocatòria (alumnes presencials)		
Procediment d'avaluació	Competències a avaluar i criteris d'avaluació	Pes (%)
<i>Contínua sobre la base de les activitats realitzades a casa (activitats 1, 3, 5) i de les intervencions a classe (activitats 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10)</i>	Totes les competències enumerades al punt III. No es facilitarà sistemàticament una puntuació concreta de cada activitat. Periòdicament l'alumne consultarà al docent quina és aquesta puntuació i la seva evolució general. Valoració estimativa amb un especial pes de la mitjana de les notes amb puntuació numèrica sobre 10 obtingudes a l'activitat 1, puntuació determinada per l'acceptabilitat global de cada traducció en funció de les pautes habituals en el mercat.	20%
<i>Primera prova de traducció (activitat 11)</i> Data prevista: 2 de desembre	Vegeu <i>Prova final</i> .	30%
<i>Prova final (activitat 12)</i> Data prevista: 27 i 29 de gener, en horari lectiu	Totes les competències enumerades al punt III. Puntuació sobre 10 segons l'escala de valors clàssica del sistema universitari català. L'aconseguitment de la nota mínima satisfactòria dependrà de l'acceptabilitat global de la traducció segons les pautes habituals en el mercat. En funció de la llargada i de la dificultat del text s'establirà un nombre mínim d'errors possibles. Cada error, en funció de la seva gravetat, comptarà 1, 2 o 3 en la suma total.	50%

1a convocatòria (alumnes no presencials)		
Procediment d'avaluació	Competències a avaluar i criteris d'avaluació	Pes (%)
<i>Primera prova de traducció (activitat 11)</i> Data prevista: 25 de novembre	Vegeu primera convocatòria (alumnes presencials).	30%
<i>Prova final (activitat 12)</i> Data prevista: 27 i 29 de gener, en horari lectiu	Vegeu primera convocatòria (alumnes presencials).	70%

2a convocatòria

Procediment d'avaluació	Competències a avaluar i criteris d'avaluació	Pes (%)
<i>Contínua sobre la base de l'activitat 1 (es traduiran quatre textos diferents dels que s'han treballat a la primera convocatòria)</i> Data límit de lliurament: 5 de juny	Totes les competències enumerades al punt III. Puntuació sobre 10 segons l'escala de valors clàssica del sistema universitari català. L'aconsegüiment de la nota mínima satisfactòria dependrà de l'acceptabilitat global de la traducció segons les pautes habituals en el mercat.	20%
<i>Prova final de traducció (activitat 12)</i> Data prevista: 3 de juliol, 12.30-15.00	Vegeu primera convocatòria.	80%